



# TANTÁRGYI ADATLAP

## Gazdasági GPSZ

**BMEGT30BX4T002-00**

# I. TANTÁRGYLEÍRÁS

## 1. ALAPADATOK

### Tantárgy neve

Gazdasági GPSZ

### Azonosító

BMEGT30BX4T002-00

### A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

### Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

### Tanulmányi

teljesítményértékelés  
(minőségértékelés)

### típusa

évközi jegy

### Kreditszám

5

### Tantárgyfelelős

*Neve*                      *Beosztása*                      *Email címe*

Dr. Gilányi Zsolt    egyetemi docens    gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu

### Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék

### A tantárgy weblapja

[BME GTK TAD portal](#)

### A tantárgy oktatásának nyelve

magyar és angol - Hungarian and English

### A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Bármely szak**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **0**

---

### Közvetlen előkövetelmények

*Erős*                      Nincs

*Gyenge*                      Nincs

*Párhuzamos*                      Nincs

*Kizáró feltételek*                      Nincs

### A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.07.10.) az 580501/3/2025 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2025.07.10.-tól.

## 2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

### Célkitűzések

A tantárgy célja kettős. Egyrészt bemutatni hogyan alkalmazható a standard közgazdasági elméletet átható gazdasági logika az egyéni – nem feltétlen közgazdasági jelenségekkel kapcsolatos - döntési helyzetekben, különös tekintettel egyszerű árazási kérdésekre, pénzügyi döntésekre, csakúgy mint családi vagy politikai szintű döntések meghozatalára. Másrészt bemutatni, hogy az alternatív közgazdasági elméletet átható logika mentén mi-lyen magyarázat adható a valós gazdaságban tapasztalható néhány jelenségre, különös tekintettel a pénz és hi-telállomány illetve a valós gazdaság ollóként való elválásra, az államadósság kérdésére, a munkanélküliségre, a válságokra.

### Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A. Tudás - Knowledge
2. 1. ismeri a tudományos eljárás menetét, közgazdasági alapfogalmakat és az alapvető elméleti modellek logikai rendszerét
3. 2. ismeri az uralkodó elmélet (általános egyensúlyelmélet) elemzési módszerét (komparatív statika, egyen-súly, alternatíva költség)
4. 3. ismeri a gazdasági jóléti elemzés módszerét
5. 4. ismeri néhány alapvető piaci forma estében az árazási stratégiákat;
6. 5. ismer néhány jellegzetes mikroökonómiai kérdést a piackudarcok témaköréből (kontraszelekció, jelzés, erkölcsi kockázat, környezetszennyezés, közjavak)
7. 6. ismeri a nemzeti számvitel logikáját, az ebből nyerhető adatokat
8. 7. ismeri a pénzgazdaságok Keynes által kiemelt három fő törvényszerűségét (multiplikátor hatás, megtakarítási paradoxon, kényszerű munkanélküliség)
9. 8. ismeri a piacgazdaság növekedési logikáját
10. 9. ismeri a modern (hitel)pénz- és bankrendszer működési szabályait és viselkedési törvényszerűségeit
11. 10. ismeri az alapvető pénzügyi döntési logikát

Képesség

1. 1. Képes az uralkodó elmélet elemzési módszerének alkalmazására, mind a jóléti változások becslésére, mind az adók hatásának elemzésére, mind egyéb árazási kérdések megértésére
2. 2. képes egyszerű vállalati gazdaságossági számítások (pl. jelenérték-számítás, költség-haszon elemzések) elvégzésére, beleértve a különböző hitelkonstrukciók értékelését (pl.: CHF hitel)
3. 3. képes az alapvető piaci struktúrák azonosítására, a megfelelő adatok alapján a piac, illetve a vállalat helyzetének jellemzésére alkalmas vállalati és iparági szintű mutatók kiszámítására,
4. 4. képes értelmezni a gazdaság egészében bekövetkező változásokat, különös tekintettel a pénzpolitikai és költségvetési politikai lépésekre
5. 5. képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
6. 6. képes megérteni és használni a közgazdaságtan szakirodalmát, könyvtári forrásait,
7. 7. képes értelmezni a sajtóban olvasott gazdasági eseményeket, folyamatokat.

Attitűd

1. 1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. 2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. 3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. 4. törekszik a közgazdasági problémamegoldáshoz szükséges eszközrendszer megismerésére és rutinszerű használatára,
5. 5. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra,
6. 6. törekszik a gazdasági hatékonyság szempontjának a vállalati működés során való érvényesítésére, komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is képes a szempontok teljes körű figyelembevételével és mérlegelésével meghozni döntéseit.

Önállóság és felelősség

1. 1. Önállóan végzi a mikro- és makrogazdasági feladatok és problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását,
2. 2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. 3. szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más szakterületek művelőivel is,
4. 4. gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

### Oktatásmódszertan

Előadások, számítási gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opció-nális önállóan és csoportmunkában készített feladatok.

### Tanulástámogató anyagok

- 1. Margitay – Daruka – Petró: Mikroökonómia (Jegyzet a Mikro- és makroökonómia tárgyhoz),
- 2. Pindyck, R. S.– Rubinfeld, D. L.: Microeconomics. Eighth Edition (Global Edition). Pearson, 2015.
- 3. Gilányi, Zs.(2020), Piacgazda(g)ság: oikonomia vagy khrematistiké?, Akadémia kiadó.
- 4. L-Randall Wray (2015), Modern Money Theory, Palgrave.
- 5. Hal. R Varian (2014), Intermediate Microeconomics with Calculus, WW Norton and Co. New York

- 6. Tóth-Bozó Brigitta, Bánhidi Zoltán (szerk.): Piaci játzmák - A játékelmélet és alkalmazásai a modern világ-ban, Akadémiai Kiadó Budapest, 2025. ISBN 978 963 664 121 4
- 7. Egyéb oktatási segédanyagok (gyakorló feladatok, mintazh stb.) a tanszék honlapján, a tárgy neve és kódja alatt érhetőek el- other learning material (ex.: exercices for practice, sample tests) is available ont he webpa-ge under the subject code.

# II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

## A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

### Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két évközi írásbeli teljesítménymérés (összegző tanulmányi teljesítményértékelés) alapján történik. Plusz pont szerzési lehetőségek lehetnek a foglalkozásokon házi feladatok, csoportfeladatok megoldásával.

### Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja évközi dolgozat formájában; amely tartalmaz egyrészt feleletválasztós és tesztkérdéseket, melyek a lexikális tudást, az egyes fogalmak ér-telmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, másrészt számítási feladatokat, esettanulmányokat, amelyek a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tan-anyagrészt a tantárgyfelelős határozza meg a tantárgy előadóival egyetértésben. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés (vizsga) –

### Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés/learning unit assessment: 50
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés/learning unit assessment: 50

### Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- évközi eredmények beszámítása/during the semester assessment: 100

### Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

### Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	86-89%
Jó	71-85%
Közepes	56-70%
Elégséges	40-55%
Elégtelen	0-39%

### Javítás és pótlás

1) A kötelező évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelés a szorgalmi időszakban a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbit vesszük figyelembe.

### A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
felkészülés a teljesítményértékelésre	60
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	34

### A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.07.07-én. Érvényes 2025.07.07-től.

# III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

## TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

### A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Sorszám Előadások témái
- 2 1. A tudományos megismerés módszere, a közgazdaságtudomány (mikro- és makroökonómia) tárgya, a közgazdasági elméletek logikai struktúrája, osztályozása, elemzés korlátai
- 3 2. Fogyasztó elmélete: árazás és jólét
- 4 3. Viselkedési közgazdaságtan
- 5 4. Vállalati viselkedés az alapvető piacszerkezetek esetén 1
- 6 5. Vállalati viselkedés az alapvető piacszerkezetek esetén 2
- 7 6. Árazási stratégiák
- 8 7. Kötelező összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat)
- 9 8. Piaci kudarcok
- 10 9. Pénz és pénzrendszer: aranypénztől a modern hitelpénzrendszerig
- 11 10. Nemzetgazdasági teljesítmény mérése, nemzeti számvitel logikája
- 12 11. Egyszerűsített Keynesi modell: multiplikátor-hatás, megtakarítási paradoxon és kényszerű munkanélküliség
- 13 12. Néhány jelenségről a piacgazdaságban: hatékonyság, innováció, piaci koncentráció; túlkínálati gazdasági rendszer (Kornai), növekedési kényszer
- 14 13. Gazdaságpolitika, nemzetközi gazdaságtan néhány kérdése
- 15 14. Kötelező összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat)

### További oktatók

Tóth-Bozó Brigitta	egyetemi tanársegéd / assistant professor	toth-bozo.brigitta@gtk.bme.hu
Hevér Boglárka	egyetemi tanársegéd / assistant professor	hever.boglarka@gtk.bme.hu
Haragh Ágnes	egyetemi tanársegéd / assistant professor	haragh.agnes@gtk.bme.hu
Kupcsik Réka	egyetemi tanársegéd / assistant professor	kupcsik.reka@gtk.bme.hu
Bánhidi Zoltán	egyetemi adjunktus / assistant professor	banhidi.zoltan@gtk.bme.hu

### A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.